

Предшколска установа
"НАША РАДОСТ"

Број 987/1

28.05.2024 године

Радничка бб ЛУЧАНИ

ПРЕДШКОЛСКА УСТАНОВА "НАША РАДОСТ" ЛУЧАНИ

НАША РАДОСТ

ПРЕДШКОЛСКА УСТАНОВА - ЛУЧАНИ

ПРЕДШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Мај, 2024.

Садржај:

I УВОДНЕ НАПОМЕНЕ	2
II ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ ПРОГРАМА	2
1. „Лична карта“ установе	4
2. Локално окружење установе	4
3. Организациона структура установе	6
4. Кадровска структура	8
5. Култура установе	9
II. Предшколска установа као место реалног програма васпитно – образовног рада	9
1. Програм васпитно – образовног рада са децом као израњајући програм заједничког живљења	9
2. Врсте програма и услуга	11
3. Физичко окружење као димензија програма	12
III. Предшколска установа као место демократске и инклузивне праксе	13
1. Партнерство са породицом	13
2. Повезаност са локалном заједницом	14
3. Рад са децом и породицама из осетљивих група	15
4. Транзиција и континуитет у образовању	15
IV. Предшколска установа као место рефлексивне праксе	16
1. Заједница рефлексивне праксе : развој праксе, професионални развој и јавно деловање	16
2. Вредновање кроз праћење и документовање остваривања предшколског програма	17

На основу члана 119. став 1. тачка 2) и члана 58. Закона о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС“ број 88/17, 27/18, 10/19, 6/20, 129/21 и 92/23), члана 16. и 17. Закона о предшколском васпитању и образовању („Сл. гласник РС“ број 18/10, 101/17, 113/17 – др. закон, 95/18 – др. закон, 10/19, 86/19 – др. закон, 157/20 – др. закон, 123/21 – др. закон, и 129/21) и чланова 23. - 24. и члана 76. став 1. тачка 2) Статута Предшколске установе „Наша радост“ Лучани, Управни одбор на седници одржаној 28.05.2024. године, доноси

ПРЕДШКОЛСКИ ПРОГРАМ

ПРЕДШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ „ НАША РАДОСТ“ ЛУЧАНИ

I УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Предшколски програм Предшколске установе «Наша радост» Лучани (даље: Установа) је програм васпитања и образовања деце ураста од шест месеци до поласка у школу, који се доноси у складу са Основама програма предшколског васпитања и образовања («Сл. гласник РС» број 16/18), донетог од стране Министарства просвете, у складу са Законом о основама система образовања и васпитања.

Предшколски програм ПУ „Наша радост“ је трајан документ, доноси се на неодређено време, и садржи опште податке о установи и њеном окружењу, врсте и трајање програма васпитно-образовног рада, других облика рада и услуга, облике сарадње са породицом и локалном заједницом, начине остваривања принципа и циљева васпитања и образовања, као и начине праћења и самовредновања рада предшколске установе.

Доноси се од стране Управног одбора по претходно прибављеном мишљењу Савета родитеља, а припремају га директор установе са сарадницима и Тим за развој предшколског програма. На планирана материјална средства неопходна за реализацију Предшколског програма сагласност даје надлежни орган оснивача.

Приликом израде Предшколског програма, водило се рачуна о приоритетима постављеним у Развојном плану Установе и законским оквирима.

II ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ ПРОГРАМА

Полазне основе програма су:

- Закон о основама система образовања и васпитања ("Сл. гласник РС" број 88/17, 27/18, 10/19, 6/20, 129/21 и 92/23);
- Закон о предшколском васпитању и образовању ("Сл. гласник РС" број 18/10, 101/17, 113/17 – др. закон, 95/18 – др. закон, 10/19, 86/19 – др. закон, 157/20 – др. закон, 123/21 – др. закон, и 129/21);

- Правилник о општим основама програма предшколског васпитања и образовања ("Сл.гласник РС – Просветни гласник" 16/18);
- Уредба о критеријумима за доношење акта о мрежи јавних предшколских установа и акта о мрежи јавних основних школа ("Сл. гласник РС" број 21/18);
- Правилник о ближим условима за остваривање различитих облика рада и других облика рада и услуга које остварује предшколска установа („Сл. гласник РС“ број 80/21);
- Правилник о ближим условима за почетак рада и обављање делатности предшколских установа ("Сл. гласник РС" број 1/19, 16/22 и 6/23);
- Правилник о ближим условима и начину остваривања исхране деце у предшколској установи («Сл. гласник РС» број 39/18);
- Правилник о ближим условима и начину остваривања неге и превентивно-здравствене заштите деце у предшколској установи («Сл. гласник РС» број 112/17);
- Правилник о ближим условима за организовање облика рада са децом и обављање појединих послова и услуга из делатности предшколске установе („Сл. гласник РС" број 34/95);
- Правилник о мерилима за утврђивање економске цене програма васпитања и образовања у предшколским установама („Сл. гласник РС" број 87/21);
- Закон о финансијској подршци породици са децом ("Сл. гласник РС" број 113/17 и 50/18, 46/21 – одлука УС, 51/21 - одлука УС, 53/21 - одлука УС, 66/21, 130/21, 43/23 - одлука УС и 62/23);
- Правилник о ближим условима за утврђивање приоритета за упис деце у предшколску установу ("Сл. гласник РС" број 44/11);
- Правилник о критеријумима за утврђивање мањег односно већег броја деце од броја који се уписује у васпитну групу ("Сл. гласник РС" број 44/11);
- Правилник о сталном стручном усавршавању и напредовању у звању наставника, васпитача и стручних сарадника, ("Сл. гласник РС" број 109/21);
- Правилник о вредновању квалитета рада установа ("Сл. гласник РС" број 10/19)
- Правилник о ближим условима за остваривање припремног предшколског програма ("Сл. гласник РС" број 5/12);
- Правилник о програму свих облика рада стручних сарадника ("Сл. гласник РС" број 5/12 и 6/21);
- Правилник о стандардима услова за остваривање посебних програма у области предшколског васпитања и образовања ("Сл. гласник РС" број 61/12);
- Правилник о врстама, начину остваривања и финансирања посебних, специјализованих програма и других облика рада и услуга које остварује предшколска установа (Сл.гласник РС" број 26/13);
- Правилник о ближим упутствима за утврђивање права на индивидуални образовни план, његову примену и вредновање ("Сл. гласник РС" број 74/18);
- Правилник о додатној образовној, здравственој и социјалној подршци детету и ученику ("Сл. гласник РС" број 80/18);
- Правилник о стандардима квалитета рада образовно-васпитних установа, (“Службени гласник РС” број 14/18);
- Правилник о стандардима компетенција директора установа образовања и васпитања (“Службени гласник РС“ број 38/13);

- Развојни план Предшколске установе «Наша радост» Лучани;
- Статут Предшколске установе „Наша радост“ Лучани;
- Други Законски, подзаконски и интерни акти.

Поред законске регулативе у планирању и програмирању рада Установа води рачуна и о:

- Мрежи предшколских установа у Општини Лучани
- Потребима и интересовањима деце и родитеља у односу на облик обухвата, место пребивалишта и специфичним потребама (деца са сметњама у развоју, деца без родитељског старања, породице са социјалним потребама, социјално угрожене категорије становништва итд.)
- Материјалној, просторној и кадровској могућности Предшколске установе
- Специфичности услова рада по местима и објектима
- Предлозима за промене на основу Извештаја о реализацији плана за протеклу радну годину, мишљењу стручних органа и актива.

III ПОРТРЕТ УСТАНОВЕ

3. „Лична карта“ установе

Назив	Предшколска установа „Наша радост“ Лучани
Адреса	Мр Радоша Миловановића бб, 32240 Лучани
Шифра делатности	8510- предшколско образовање 8891- дневни боравак деце
ПИБ	101266502
Матични број	07151896
Издвојене јединице:	„Бамби“ Гуча, Змај Јовина бб
Контакт:	Тел: 032/819-494, директор Тел/факс: 032/819-339, администрација 032/854-458, „Бамби“ Гуча
Е-mail	verticlucani@mts.rs , nasaradostlucani@gmail.com
Интернет страница	www.verticlucani.edu.rs

Датум оснивања ПУ	27.02.1969. године
Датум прославе Дана ПУ	1.април
Слава која се прославља у установи	Дан светих „Благовести“, 07. априла

2. Локално окружење установе

Општина Лучани се налази у саставу Моравичког округа који обухвата још и територије општина Горњи Милановац, Ивањице и града Чачка. Подручје лучанске општине захвата површину од 454 км² и спада у општине средње величине у Србији

гледано по површини територије док узимајући као параметар број становника припада категорији мањих општина. Седиште општине је у насељеном месту Лучани.

Према последњем попису становништва из 2021. године, укупан број становника општине Лучани је износио 17.090. становника. Насеља Лучани и Гуча поседују развијену привредну, културну и туристичку инфраструктуру док су 33 остала насеља орјентисана ка развоју пољопривреде и сеоског туризма. Општина Лучани је, као локална самоуправа-оснивач, у далеко највећем обиму финансијер Предшколске установе „Наша радост“ Лучани, што се огледа кроз издвајање средстава за материјалне, кадровске и друге потребе установе (стручно усавршавање, трошкови економске цене односно регресирање боравка деце у установи). Од радне 2023/24 оснивач Скупштина општине Лучани је донео одлуку о ослобађању од плаћања економске цене програма васпитања и образовања у установи за треће и свако наредно дете у установи, као и друге категорије корисника у складу са законом. Тенденција локалне самоуправе је да створи услове, пре свега останак становника, спречавање иселавања и стварање услова за живот и рад младих људи, а једна од мера је обезбеђивање услова за боравак деце предшколског узраста, и већи обухват.

Предшколско васпитање и образовање у Општини Лучани има традицију дугу више од пола века, настала из потребе корисника са територије општине за збрињавање деце за време рада и отварања индустријских погона првенствено у Лучанима и Гучи.

Предшколска установа је основана Решењем Скупштине општине Лучани број 705/18-69 од 27.02.1969. године и Одлуком о оснивању Дечјег вртића „Наша радост“ Лучани број 06-47/04-01 од 28.12.2004. године, којим је престало да важи првобитно решење, а од 2013-те године под називом Предшколска установа „Наша радост“ Лучани, и задовољава потребе корисника са територије Општине Лучани.

Данас Предшколска установа „Наша радост“ обавља своју делатност предшколског васпитања и образовања и дневне бриге о деци у два наменски изграђена објекта:

- у Лучанима, Радничка бб, где се налази и седиште установе и
- у издвојеној јединици „Бамби“ у Гучи, Змај Јовина бб,
- поред ових објеката васпитно-образовни рад се сваке радне године одвија у посебно адаптираним просторијама при сеоским основним школама, за потребе реализације обавезног припремног предшколског програма за децу узраста 5,5-6,5 година, односно где постоји потреба и услови имајући у виду број деце потребних за формирање група и заинтересованост родитеља (Котража, Горачићи, Вича, Горњи Дубац и др.).

Седиште установе је у Лучанима, где се налази наменски изграђен објекат, који је у скоријем периоду у потпуности реновиран уз доградњу, односно проширење просторних капацитета, тако да представља једно сврсисходно и безбедно место за боравак деце. Смештен је у централном делу варошице Лучани, уз сву доступну инфраструктуру, и лоциран је у близини свих важних институција. У непосредној близини је Дом здравља, Дом културе, зграда општинске управе, стадион ФК „Младост“ Лучани, пошта, станица МУП и др.

Други објекат установе налази се у варошици Гуча, који је такође реновиран и просторно проширен, што је заједно са објектом у седишту значајно повећао обухват деце институционалним предшколским васпитањем и образовањем. Овај објекат се налази на периферији варошице, добро саобраћајно повезан, уз лаку и брзу доступност градске инфраструктуре и важних институција.

3. Организациона структура установе

Основна делатност Установе уређена је системским законима и интерним актима:
 Законом о основама система образовања и васпитања;
 Законом о предшколском васпитању и образовању;
 Статутом Установе.

Основну делатност Установе чине три међусобно повезане функције: васпитно-образовна, социјална и здравствено-превентивна са исхраном.

Делатност Установе остварује се у два објекта у граду, наменски грађена. Користимо простор издвојених одељења при основним школама и другим јавним просторима.

	Назив објекта	Адреса	Површина објекта	двориште
1.	„Наша радост“	Мр Радоша Миловановића бб, Лучани	1263,56 м2	65 ари
2.	„Бамби“	Змај Јовина бб, Гуча	1.181,70 м2	35 ари

Издвојена одељења ван објеката предшколске установе:

	Корисник објекта	Врста програма	Адреса	Број група
1.	ОШ „Котража“	Програм за децу у години пред полазак у школу - полудневни	Котража село	1
2.	ОШ „Котража“	Мешовита васпитна група за децу узраста од 3-5,5 година - полудневни	Котража село	1
3.	ОШ „Котража“	Програм за децу у години пред полазак у школу - полудневни	Горњи Дубац	1
4.	ОШ „Горачићи“	Програм за децу у години пред полазак у школу - полудневни	Горачићи село	1
5.	ОШ „Марко Пајић“ Вича	Програм за децу у години пред полазак у школу - полудневни	Вича село	1

Поред наведених издвојених одељења циљ установе је отварање васпитних група за децу узраста пред полазак у школу и у другим местима, где се испуне услови и постоји интересовање родитеља. Радиће се и на повећању обухвата деце предшколским програмима на руралном подручју организовањем и отварањем машовитих васпитних група, као вид подршке младима на селу.

Број група и број деце:

Објекат	Број објеката	Број група	Број деце
«Наша радост»	1	11	303
«Бамби»	1	9	223

Основна школа	место	број група	број деце	време трајања програма
„Котража“	Котража	1	8	Полудневни у току трајања ПП програма
„Горачићи“	Горачићи	1	7	Полудневни у току трајања ПП програма
„Котража“	Горњи Дубац	1	5	Полудневни У току трајања ПП програма
„Марко Пајић“ Вича	Вича	1	10	Полудневни у току трајања ПП програма
„Котража“ Мешовита група	Котража	1	14	Полудневни у току трајања ПП програма
Укупно:		5	45	

Укупан број јаслених и васпитних група у радној 2023/24 је **25**.

Радно време установе у објектима је од 06.00 до 16.00 часова сваког дана, а у издвојеним одељењима у другим објектима радно време се прилагођава потребама и могућностима корисника, радном времену школа, а најчешће у преподневним сатима у периоду од 8 до 12 часова.

Језик на коме се остварује васпитно – образовни рад је српски језик.

4. Кадровска структура

Профил стручности:

	VII	VI	V	IV	III	II	I	Укупно
Директор	1							1
Васпитачи	12	16						28
Мед.сестра				12				12
Адм.послови	2			2				4
Куварица				5	2			7
Спремачица							7	7
Домар-ложач				2				2
Стр. сарадник	1							1
Укупно:	16	16		21	2		7	62

Радна места:

	Радно место	Број извршилаца
1.	Директор	1
2.	Стручни сарадник – педагог	1
3.	Васпитач – руководиоца издвојене радне јединице	1
3.1	Васпитач – руководиоца објекта у седишту	1
4.	Васпитач	26
5.	Медицинска сестра - васпитач	10
6.	Медицинска сестра за превентивну здравствену заштиту и негу	2
7.	Шеф кухиње	2
8.	Кувар	5
9.	Секретар	1
10.	Руководилац финансијско-рачуноводствених послова	1
11.	Референт за финансијско-рачуноводствене послове – благајник	1
12.	Референт за финансијско-рачуноводствене послове – магационер	1
13.	Спремачица	7
14.	Домар - ППЗ	1
15.	Домар - ложач	1
	Укупно извршилаца:	62

Кадровска структура је задовољавајућа, стручно засрупљена, са тенденцијом повећавања извршилаца из разлога планираних отварања нових васпитних група.

Сви кадрови теже сталном стручном усавршавању и праћењу новина у области васпитања и образовања, као и потпуној имплементацији нових основа предшколског васпитања и образовања.

Установа планира оснаживање стручног кадра, односно стручних сарадника и планиран је и систематизован стручни сарадник – логопед, који би радио са децом у превазилажењу проблема у области развоја говора.

5. Култура установе

Мисија наше установе је поштовање основних принципа предшколског васпитања и образовања: доступност, демократичност, отвореност, аутентичност и развојност. Наш рад је усмерен на препознавање и развијање потенцијала сваког детета, прихватање особености и различитости, грађење партнерског односа са породицом и локалном заједницом, у циљу целовитог развоја личности детета.

Визија:

Предшколска установа је покретач и носилац локалних иницијатива за унапређивање развоја деце, кроз повећање обухвата, професионални развој запослених и опремање простора који задовољава потребе и потенцијале деце, као и савремене тенденције у васпитно-образовном раду.

II. ПРЕДШКОЛСКА УСТАНОВА КАО МЕСТО РЕАЛНОГ ПРОГРАМА ВАСПИТНО – ОБРАЗОВНОГ РАДА

Примењујући нове основе програма, предшколска установа „Наша радост“, васпитно-образовни рад базира на реалном програму, узимајући у обзир реалан животни концепт и развојне могућности и потребе деце. Програм није до краја дефинисан, даје простора да се дограђује кроз заједничко деловање свих учесника, њега такође обликује култура вртића, породица, локална заједница и тренутни друштвени контекст

1. Програм васпитно-образовног рада са децом као израњајући програм заједничког живљења

Програм у предшколској установи се гради, кроз заједничко учешће, деце њихових породица и свих запослених у конкретном контексту у коме деца и одрасли заједно откривају нова знања и разумевање света око себе, заснованом на концепцији Основа програма. Програм је израњајући, није унапред прописан што даје могућност сталног мењања и прилагођавања.

Циљ предшколског програма васпитања и образовања усмерен је на добробит детета кроз три међусобно повезане и узајамно условљене димензије

- Пресонално –бити добро и функционисати успешно

- Делатну-умети и хтети
- Социјалну – припадати, прихватати и учествовати

Узимајући у обзир овај општи циљ, наша Установа је поставила следеће развојене циљеве:

- Грађење партнерства са родитељима у циљу развијања различитих програма и садржаја заснованих на потребама породице;
- Промовисање поштовања различитости породице и деце као и уважавање права појединца
- Развијање компетенција васпитача у циљу побољшања непосредног рада са децом, успостављање боље сарадње са родитељима и личног професионалног развоја;
- Успоставити климу поверења, заједништва и заједничког деловања унутар Установе;
- Промовисање важности укључивања деце раног узраста у било који облик предшколског васпитања и образовања уз подршку ЈЛС
- Искористити ресурсе установе у функцији развоја и учења деце

Креирање квалитетног програма заснован је на следећим принципима:

- принцип усмерености на односе;
- принцип животности;
- принцип интегрисаности;
- принцип аутентичности;
- принцип ангажованости;
- принцип партнерства.

Принципи развијања реалног програма подржавају грађење и неговањ односа уважавања, сарадње, одговорности и заједништва. Заједништво је организовано око смислених ситуација(интегрисаног учења које израћају из искуства, питања, догађаја, збивања у групи и заједници. Сваки члан заједнице је уважен у својој аутентичности. Негује се индивидуализиван приступ сваком детету, уз подршку деци са сметњама у развоју и инвалидитетом и деци из других осетљивих група. У развијању програма акценат је на уважавању перспективе деце и породице и повезивање са локалном заједницом.

Планирање и документовање

Планирање васпитно-образовног процеса развија се заједничким учешћем деце, родитеља и васпитача и засновано је на слушању, консултовању, вишеперспективној размени, усмерену на ситуационо учење и подршку заједничком учењу. Процес планирања је стваралачки и одржава реаланост живота групе, смислен је заједници а доноси измене у простору и креираним ресурсима. Идеја за тему/пројекат може да проистекне из заједничких искустава која деле деца и одрасли, из дечије игре, из проблематике које заокупља децу, из уочених потреба и запитаности деце и васпитача, из различитих догађаја у вртићу или окружењу.

У процес планирања укључени су и родитељи а васпитач планира места у локалној заједници у којима деца могу да проширују искуства везана за тему или пројекат. Циљ у планирању није доћи до брзог решења или овладати неким знањем већ планирање подршке процесу учења засноване на принципима развијања реалног програма.

Документовање омогућава видљивост програма и учења и развоја програма. Видљивост процеса учења је пре свега доступан и потребан деци како би могли да посматрају свој напредак у учењу, да договарају и праве предпоставке о будућем смеру истраживања. Сврха документовања је континуирано грађење квалитета програма кроз критичко преиспитивање и рефлексивни приступ.

2. Врсте програма и услуга

Предшколска установа „Наша радост“ као приоритетни задатак истиче континуирано повећање обухвата деце, видљивост установе у окружењу и промоцију значаја раног развоја.

Установа организује следеће облике рада са децом:

- целодневни боравак за децу узраста до 12 месеци до поласка у школу у трајању од 12 сати;
- четворочасовни програма за децу пред полазак у школу.

Делатност предшколске установе се реализује кроз редовне облике рада чија је функција свеобухватна нега, васпитање и образовање и намењени су деци од годину дана до поласка у основну школу (јаслице, вртић, припремни програм).

Васпитно-образовни рада у оквиру ових облика се заснива на Основама програма.

Предшколским васпитањем и образовањем се обезбеђује остваривање права сваког детета да се укључи у институционализован облик васпитно-образовног рада.

Предшколска установа понудом различитих облика рада са децом, доприноси унапређивању физичког и менталног здравља, континуираним учењем кроз реалан животни контекст.

Осим редовних, предшколска установа реализује зимовање (деца средњих старијих и група пред полазак у школу) као и једнодневни излет (деца старије васпитне групе и групе пред полазак у школу).

Планирани су одређени специјализовани и додатни програми (енглески језик, спорт, прослава рођендана

3. Физичко окружење као димензија програма

Предшколска установа „Наша радост“, смештена је у самом центру варошице Лучани. У саставу установе, осим објекта у Лучанима је и вртић „Бамби“ у Гучи. Васпитно-образовни рад са групама пред полазак у школу реализује се и при основним школама у општини.

Објекат у Лучанима из 1980. године је површине 1263 квадратних метара нето, има 9 опремљених соба у којима се налазе васпитне и јаслене групе, опремљене према нормативима за рад, свака према узрасту деце која се ту налазе. Опрема се обнавља према могућностима а велики удео у томе имају васпитачи у самосталној изради дидактичког материјала и средстава за рад.

Од прошле радне године функционише адаптирана просторија Месне заједнице Лучани, у којој су смештена деца узраста пред полазак у школу, површине око 120 метара квадратних са три одвојене целине за боравак деце, предпростором за пријем и пресвлачење и просторијом за обедовање.

Објекат у Гучи је из 1982. године је површине око 1.181 квадратних метара нето, и има 9 опремљених соба у којима се налазе јаслене и васпитне групе, опремљене према нормативима за рад, свака према узрасту деце која се ту налазе. Као и у објекту у Лучанима собе су опремљене старајући се да се што више приближи стандардима, у чему велику улогу имају васпитачи, самоиницијативно.

Васпитно-образовни рад са децом у години пред полазак у школу се одвија при сеоским школама (Котража, Горачићи, Горњи Дубац, Вича и издвојено одељење у просторијама Месне заједнице Лучани), користећи адаптиране просторије самих школа, настојећи да се испоштују стандарди. Већ седму годину функционише и мешовита група деце узраста од 3-5,5 година у Котражи.

Простори у установи су уређени у зависности од узраста деце, у складу са педагошким, естетским и здравственим аспектима организовања простора. Опрема и намештај, зидови топлих боја, играчке и материјал стварају предуслов за бављење слободно изабраним активностима и излажењу у сусрет индивидуалним потребама и интересовањима деце.

Вртић је опремљен рачунарима и интернет конекцијом који се користе у васпитно-образовном раду и раду административног кадра.

Простори се константно мењају , допуњују различитим материјалима и средствима, реконструирају и стављају у функцију учења и истраживања. Простор за игру и учење су

радне собе, заједнички простори, двористе вртића и различита места у локалној заједници. Деца активно учествују у реорганизацији простора, истрашују га и имају могућност да се баве активностима које их интересују.

Нове основе предшколског програма захтевају јасно дефинисане просторне целине, као места игре и истраживања деце, опремљене различитим материјалима (дрвени, природни, пластични, рециклажни), који омогућају вишенаменско коришћење и подстичу дечију заинтересованост, машту и креативност. Простори такође садрже предмете из свакодневног живота који омогућавају деци непосредан дозивљај стварности.

Ритам дана обухвата животно-практичне ситуације (рутине, ритуале у аутентичне ситуације у вртићу и породици), планиране ситуације учења и игру. Временска организација је флексибилна у односу на структурирање редоследа и трајања различитих ситуација и активности у вртићу.

Дневни ритам је устаљен, што омогућава предвидљивост и помаже деци да стекну дневне рутине. Свакодневне активности (обедовање, спавање боравак, напољу), се планирају у дијалогу са породицом и локалном заједницом, а у складу са потребама деце. Ритам дана у једној васпитно образовној групи, схвата се као синергија простора, односа и времена , кроз процес интегрисаног учења у реализацији дефинисаног пројекта или теме за учење. Ритам дана није јасно дефинисан, он је флексибилан и променљив у зависности о д ситуација за учење и истраживање.

III ПРЕДШКОЛСКА УСТАНОВА КАО МЕСТО ДЕМОКРАТСКЕ И ИНКЛУЗИВНЕ ПРАКСЕ

1. Партнерство са породицом

Партнерство са породицом је саставни део васпитно –образовног рада који се реализује у предшколској установи. Породици се даје могућност да активно учествује у васпитању и образовању своје деце на јавном плану, да освесте своје потребе и капацитете и развију родитељске компетенције. Партнерство са породицом се огледа у заједничком доношењу одлука, спремности на договоре и промене. У тим релацијама са породицама важна је флексибилност, међусобно разумевање и уважавање, јер сви тежимо заједничком циљу –добробит детета.

Родитељи су укључени у процес вредновања квалитета рада Установе, и као чланови Управног одбора, Савета родитеља и тимова. На тај начин породице учествују у доношењу одлука, решавању проблема, превазилажењу изазова , као и унапређивању квалитета рада.

Партнерство са породицом се остварује:

- Непосредна комуникација васпитача и родитеља- посета вртићу, разговор у време довођења и одвођења . индивидуални разговори;
- Писана комуникација-панои, кутак за родитеље, поруке брошуре;

- Учешће родитеља у раду са децом – у договору са васпитачем /сестром родитељ може да се укључи као реализатор неких активности, као сарадник васпитачу у реализацији активности или да пружи подршку детету у процесу адаптације, као и организацији различитих манифестација и дешавања;
- Родитељски састанци- са циљем упознавања родитеља са животом и радом вртића, тематски у односу на васпитно-образовни рад, васпитање и образовање детета.
- Рад медицинске сестре на превентиви - активности сестре на превентиви пружају подршку породици у развијању и неговању здравствене културе, имају едукативни карактер и релизују се кроз: мотивисање родитеља на активну сарадњу у циљу унапређивања здравља деце, кроз родитељске састанке, информисање путем паноа, плаката, заједничке активности, радионица, предавања стручних лица (лекара, нутрициониста, професора физичке културе и сл.)
- Подршка породице у остваривању различитих права из области социјалне заштите кроз сарадњу са Центром за социјални рад (социјални радник) пружа се родитељима помоћ и подршка у погледу информисања о могућностима и начинима остваривања права из области социјалне заштите.

2. Повезаност са локалном заједницом

Локална заједница има важну улогу у стварању услова за неометано учење и истраживање. Ресурси локалне заједнице су неисцрпни извор за реализацију различитих пројеката који могу бити започети у вртићу. Предшколска установа у развијању реалног програма користи ресурсе локалне заједнице, а деца учешћем у заједници, стичу нова искуства и знања, развијају осећај припадности, властите вредности и лични индетитет. Различита места у непосредном окружењу (школе, месне заједнице, спортски клубови, отворени простори, паркови, игралишта) су простори заједничког учешћа, учења и истраживања деце. Контурирано, током године, деца организовано посећује привредне и услужне организације (фабрике, занатске радње, банке), спортске клубове, музеје, основне и средње школе, породична газдинства и сл.

Деца са васпитачима и родитељима учествују у различитим манифестацијама (Сабор трубача, „Распевано Драгачево“, „Дан општине“), ту су и различите хуманитарне представе које се реализују у Дому културе у Лучанима и Гучи.

Значајна сарадња се остварује са Центром за социјални рад, Домом здравља, Одељењем за друштвене делатности у циљу остваривања права и пружање одређене подршке деци и породицама. Неизоставна установа за сарадњу са предшколском установом је основна школа „Милан Благојевић“, заједнички пројекти и реализација одређених тема повезује ове две васпитно-образовне институције.

О различитим активностима, акцијама, манифестацијама, које установа самостално рализује или са партнерима локална заједница је информисана путем: сајта установе, сајта општине Лучани, локалног медија „Радио Д“, различитих интернет портала „Глас западне Србије“ и сл..

3. Рад са децом и породицама из осетљивих група

Предшколска установа развија демократску и инклузивну праксу, уважавајући права деце без обзира на њихову, родну, културну, верску и сваку другу различитост да буду део образоивног система. Води се рачуна да деца из маргинализованих група пронађу пут до предшколске установе, велику помоћ установа добија кроз сарадњу са Центром за социјални рад и невладиним организацијама које се баве остваривањем права најугроженијих грађана.

Циљеви програма инклузивног васпитања и брзовања:

- Стварати неопходне услове за рад са децом којој је потребна додатна подршка (мањи број деце у групи, котинуирана подршка васпитачу од стране дефектолога, различита дидактичка помагала)
- Ставарати услове да свако дете може да се упише у вртић, без критеријума да родитељи раде;
- Прилагодити програме рада очуваним потенцијалима деце и радити на оспособљавању за самосталан живот у границама могућности.
- Подстицати интеракцију и комуникацију међу децом;
- Пружати подршку родитељима деце којој је потребна додатна подршка, развијати партнерске односе и укључивати родитеље у планирање и реализацију Индивидуалних образовних планова.
- Обезбедити стручно усавршавање стручних радника у установи за рад са децом којој је потребна додатна подршка, радити на подршци родитељима.
- Успоставњати сарадњу са релевентним установама и стручњацима ;

Инклузивни програм подразумева подстицање развоја, унапређивање способности, развој самопоштовања и толеранције код све деце у групи. Програм је намењен сваком детету, суштина је на прилагођавању програма рада на могућностима и потребама деце.

Применом инклузивног модела, обезбеђују се значајне добити за сву децу и родитеље. Развијају се позитивни ставови, толеранција, подржавање детета и формирају се емпатијска осећања према вршњацима.

4. Транзиција и континуитет у образовању

Транзициони периоди обухватају неколико месеци пре и након што дете пређе на следећи ниво васпитања и образовања: када први пут долази у предшколску установу (јаслице, вртић), када прелази из јаслене у васпитну групу, када долази из другог вртића, и када прелази у школу.

Транзиција у најширем смислу обухвата акције, мере и поступке, које предузима установа у сарадњи са породицом, како би обезбедила да вртић за дете буде безбедна средина и подстицајно место за учење и одрастање.

Установа планирано спроводи транзицију ка вишим нивоима образовања у сарадњи са родитељима, учитељима, стручном службом основне школе, као и стручњацима из других институција.

Групе које су пред полазак у школу остварјују интензивну сарадњу са основним школом кроз посете, заједничке активности, реализацију пројеката, радионица, спортских активности и сл. Један од циљева у транзиционом периоду, су заједнички састанци родитеља, представника предшколске установе, основне школе са темом изазова које доноси почетак школовања.

Посебна пажња посвећује се планирању транзиције деце којој је потребна додатна подршка. На основу потреба детета, његовог понашања у различитим ситуацијама, прави се план транзиције, који обухвата процену потреба детета засновану на његовим капацитетима, процену посебних прилагођавања, која су детету потребна, израду педагошког профила детета, информације о детету, породици, активностима установе, активностима кој се планирају у оквиру транзиције.

У процесу транзиције, родитељи су важан чинилац, али су битне и друге особе од поверења које познају дете, као и институције и службе које су укључене у рад са децом.

IV ПРЕДШКОЛСКА УСТАНОВА КАО МЕСТО РЕФЛЕКСИВНЕ ПРАКСЕ

1. Заједница рефлексивне праксе: развој праксе, професионални развој и јавно деловање

Развијање рефлексивне праксе је контуриран процес преиспитивања теоријских и властитих полазишта и сопствене праксе кроз односе сарадње, поверења и размена са колегама, породицом и децом, повезивање са другим практичарима, истраживачима и стручњацима у покретању заједничких истраживања која су релевантна за праксу предшколске установе и која су у функцији развијања програма у складу са новом програмском концепцијом.

Стручно усавршавање и хоризонталне размене представљају основни ослонац развоја праксе и грађења односа заснованих на поверењу, уважавању, размени и узајамној подршци. У установи се планирају и реализују различити начини хоризонталног учења и истраживања практичара, чиме континуирано преиспитујемо теоријска полазишта и сопствену праксу у дијалогу са колегама, децом и породицом.

План стручног усавршавања представља смер у коме васпитачи и сарадници желе да усаврше своја знања и компетенције. Усавршавање и професионално напредовање је континуирани процес који се реализује кроз обуке и семинаре ван установе (акредитовани програми), и унутар установе (примери добре праксе практичара из установе и из других предшколских установа).

Предшколска установа обезбеђује различите прилике за професионални развој запослених (учешће у пројектима, ангажовање у стручним удружењима, хоризонтално и

вертикално стручно усавршавања, разрада индивидуалних планова стручног усавршавања у складу са индивидуалним потребама сваког практичара и сл.). Практичарима је дата могућност учешћа на релевантним стручним скуповима, где се тимски припремају презентације примера добре праксе уз установе у циљу поделе искуства са колегама.

Предшколска установа кроз своје деловање промовише значај васпитања и образовања на раном узрасту.

2. Вредновање кроз праћење и документовање остваривања предшколског програма

Праћење и вредновање представља саставни део развијања реакног програма у установи са циљем континуираног грађења квалитета наше васпитне праксе. Самовредновање представља процес подстицања добре праксе, помагање запосленима да препознају сопствене вештине истручност и омогућава заједничко учење и професионални развој. Спроводи се кроз области дефинисане Правилником о стандардима квалитета рада установе. Крајњи циљ самовредновања је грађење квалитетне праксе предшколске установе као заједнице учења и реалног програма васпитно-образовног рада са децом са једне стране, а са друге афирмација предшколског програма Установе у друштвеној и професионалној заједници

Повезаност тимова у установи и усклашени акциони планови доводе до унапређивања у грађењу културе вртића, развијању реалног програма и подржавању дијалога са родитељима и децом кроз критички приступ према пракси и отвореност за преиспитивање и промену.

Сваке године Тим за самовредновање вреднује једну област датом методологијом из Приручника за самовредновања, након чега се ради Акциони план. Акциони план обухвата ослишківање заједничких потреба породице, предшколске установе, увида из праксе, специфичностима предшколске установе, породица деце, као и заједничког контекста учења.

Периодично се спроводе различите анкете и састанци за родитеље путем којих се долази до мишљења и очекивања родитеља у вези са програмом која ће се узимати у обзир при његовом развијању.

Појединачна праћења и извештаји о остваривању реалног програма настали током године биће обједињени у Извештају о раду установе и остваривањима годишњег плана рада, што ће представљати смернице за израду акционих планова за наредну годину, као и програма стручног усавршавања.

У Лучанима, дана 28.05.2024. год.
Дел. број: 987/1

Председник Управног одбора
ПУ „Наша радост“ Лучани

Предраг Плазенић

Предшколска установа
„Наша радост“
Број 987/1
Датум 28.05.2024. год.
Лучани

На основу члана 119. став 1. тачка 2) и члана 58. Закона о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС“ број 88/17, 27/18, 10/19, 6/20, 129/21 и 92/23), члана 16. и 17. Закона о предшколском васпитању и образовању („Сл. гласник РС“ број 18/10, 101/17, 113/17 – др. закон, 95/18 – др. закон, 10/19, 86/19 – др. закон, 157/20 – др. закон, 123/21 – др. закон, и 129/21) и чланова 23. - 24. и члана 76. став 1. тачка 2) Статута Предшколске установе „Наша радост“ Лучани, Управни одбор на седници одржаној 28.05.2024. године, доноси

ОДЛУКУ

1. Доноси се Предшколски програм Предшколске установе „Наша радост“ Лучани.
2. На планирана материјална средства за остваривање Предшколског програма сагласност даје надлежни орган оснивача.
3. Предшколски програм се доноси на неодређено време, а усклађује се са каснијим изменама закона по истоветном поступку као и за доношење.
4. Предшколски програм ступа на снагу осмог дана од дана доношења, а престаје да важи Предшколски програм ПУ «Наша радост» Лучани број 914/1 од 01.07.2014. године.

Образложење:

Правни основ доношења Предшколског програма налази се у одредбама Закона о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС“ број 88/17, 27/18, 10/19, 6/20, 129/21 и 92/23), члан 58. и члана 16. и 17. Закона о предшколском васпитању и образовању („Сл. гласник РС“ број 18/10, 101/17, 113/17 – др. закон, 95/18 – др. закон, 10/19, 86/19 – др. закон, 157/20 – др. закон, 123/21 – др. закон, и 129/21) и чланова 23. - 24. и члана 76. став 1. тачка 2) Статута Предшколске установе „Наша радост“ Лучани, у којима стоји да се васпитно-образовни рад у предшколској установи остварује на основу предшколског програма, а да исти припремају одговарајући стручни органи, а доноси орган управљања предшколске установе.

У складу са наведеним Управни одбор у складу са својом надлежношћу, донео је одлуку као у диспозитиву.

Председник УО
ПУ «Наша радост» Лучани
Предраг Плазинић

